

خلاصه قانون سردفتران در آلمان (بخش سوم)

(قانون فدرال)

ترجمه: دکتر حسینقلی حسینی فزاد

تدوین: ناصر نایبی^۱

انشاره:

در بخش اول، ترجمه فصل اول قانون سردفتران آلمان از نظر عزیزان گذشت. در فصل اول مقرراتی در مورد تعریف سردفتر و وظایف و اختیارات و حدود صلاحیت ذاتی و محلی او درج شده است. همچنین شرایط تصدی سردفتری و نحوه انتخاب سردفتران و دستبرداران و چگونگی آن ذکر شده است به علاوه، موانع و محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های سردفتران و مشاغل منافقی با سردفتری مورد توجه قرار گرفته است. اکنون در این قسمت بخش دیگری از ترجمه قانون مزبور تقدیم می‌شود.

فصل پنجم، مرخصی و معذوریت سردفتر

اگر سردفتری به هر دلیل (اعم از مرخصی یا معذوریت) نتواند وظایف سردفتری را انجام دهد و یا از حوزه محل مأموریت خود دور باشد باید شورای نظارت با آن موافقت نماید.

۳۹ - ۱ - شورای نظارت می‌تواند به پیشنهاد سردفتر موقتاً جانشینی برای او در مدت

۱. دانشجوی دوره دکتری حقوق خصوصی، مدیر اجرایی مجله کانون و سردفتر اسناد رسمی ۲۲۱ تهران.

مرخصی یا معذوریت معین کند. انتصاب جانشین (کفیل) برای مدت تا یک سال با هماهنگی قبلی امکان پذیر است (جنبه اطلاعی دارد)

۲ - در صورتی که مدت معذوریت بیش از یک سال باشد و یا سردفتر کسی را برای جانشینی پیشنهاد نکند و یا شورای نظارت تشخیص دهد که سردفتر به علت ضعف جسمی یا روحی و یا مشغله زیاد (شخصی) قادر به انجام وظایف خود نیست، ممکن است کفیل (جانشین) بدون پیشنهاد سردفتر تعیین گردد.

۳ - کفیل سردفتر از میان کسانی که حائز شرایط سردفتری باشند انتخاب و منصوب می گردد.

جانشین دائم باید سردفتر شاغل و یا معاون سردفتر (شاغل) و یا سردفتر بازنیسته باشد. جانشین دائم می تواند همزمان با جلب نظر کانون سردفتران به عنوان سردفتر کفیل به امور وکالت در دعاوی نیز اشتغال یابد.

کسی را که سردفتر به عنوان جانشین خود معرفی می کند باید برای تصدی امور سردفتری صلاحیت داشته باشد.

به موجب ماده ۱۸۹۵ قانون مدنی آلمان برای سردفتر می توان امین یا ناظر تعیین نمود. مطابق ماده ۱۹ حقوق و وظایف سردفتر کفیل (جانشین) همان حقوق و وظایف سردفتر اصلی می باشد مشروط بر آنکه مقررات مفاایری وجود نداشته باشد.

۴۰ - جانشین (کفیل) سردفتر با ابلاغ رسمی منصوب می شود. چنانچه برای اولین بار برای تصدی امور سردفتری (اعم از موقت یا دائم) منصوب می گردد در حضور رئیس جمهور ایالتی سوگند یاد می کند. اگر قبل از اینکه عنوان جانشین سردفتر سوگند یاد کرده است به همان سوگند اشاره می کند و لازم نیست مجدداً سوگند یاد کند.

۲ - در هر حال، حکم انتصاب کفیل سردفتر قابل الغاء می باشد.

۴۱ - ۱ - کفیل سردفتر کار خود را به نام سردفتر اصلی انجام می دهد. و باید عبارت «کفیل سردفتر» را در کنار مهر لاستیکی سردفتر اصلی و زیر امضاء خود به کار ببرد.

۲ - مادام که از سردفتر اصلی رفع ممنوعیت نگردید کفیل سردفتر می تواند به کار خود

ادامه دهد.

مرجع صالح جهت رفع اختلافات مالی بین سرفترا اصیل و کفیل اعم از اجرت یا خسارات ناشی از کار (بدون رعایت میزان خواسته) دادگاه شهرستان مقر دفترخانه می‌باشد.
۴۳ - مطابق بند ۲ ماده ۳۲ سرفترا می‌تواند در ازای کاری که انجام داده است (اجرت) دریافت کند.

۴۴ - شروع به کار کفیل سرفترا از زمانی آغاز می‌شود که عملاً به کار سرفترا بپردازد. و تا زمانی که حکم انتصاب الغاء نگردیده است، ادامه خواهد یافت و در صورت لغو حکم انتصاب و با تسلیم دفتر به سرفترا اصیل کار جانشینی خاتمه می‌یابد. در این صورت سرفترا اصیل تصدی امور دفترخانه را به عهده می‌گیرد.

۴۵ - چنانچه کاشف به عمل آید سرفترا در زمان شروع به کار فاقد شرایط سرفترا (موضوع ماده ۳۹) بوده و یا در اثنای کار سرفترا شرایط مذبور را از دست داده است. اسناد تنظیمی و کارهای انجام شده به آن جهت بی‌اعتبار نخواهد بود.

۴۶ - چنانچه در مدت ممنوعیت برای سرفترا، کفیل تعیین نشود، او می‌تواند اسناد و دفاتر دفترخانه را به یکی از سران دفاتر همان ناحیه یا به دادگاه شهر خود و یا دادگاه شهرستانی که دفترخانه در حوزه قضایی آن قرار دارد، بسپارد.

تبصره: تسلیم دفاتر به سرفترا دیگر باید به اطلاع دادگاه شهرستان مقر دفترخانه برسد.
۴۷ - سرفترا یا دادگاه شهرستان که اسناد و دفاتر به او سپرده می‌شود؛ می‌تواند به جای سرفترا غایب یا معذور وظایف او را در حدود تهیه و تسلیم رونوشت اجازه ملاحظه اسناد به ذی نفع انجام دهد.

۴۸ - چنانچه سرفترا برای مدت غیبت یا معذوریت خود اسناد و دفاتر دفترخانه را مطابق بند ۱ این ماده به سرفترا دیگری تحويل نداده باشد، ارباب رجوع می‌تواند جهت دریافت رونوشت و یا ملاحظه اسناد و دفاتر به دادگاه شهرستانی که دفترخانه در مقر آن قرار دارد مراجعه کند.

۴۹ - سرفترا که به عنوان امین اسناد و دفاتر را در اختیار دارد، اسناد تکمیلی و

رونوشت استناد را با امضاء یا مهر خود صادر می‌کند.

صدور سند یا رونوشت سند توسط دادگاه شهرستان صالحه،تابع مقررات مربوط به صدور استناد یا رونوشت مدارک قضایی خواهد بود و هنگام صدور استناد باید به مراتب غیبت یا معذوریت سردفتر اشاره شود.

۵ - هزینه‌های مربوط به صدور سند یا تهیه رونوشت استناد به شرح بندهای ۲ و ۳ توسط سردفتر امین یا دادگاه شهرستان صالحه به صندوق دولت واریز می‌شود.

۴۶ - چنانچه در اثر تخلفات سردفتر کفیل خساراتی متوجه اشخاص گردد سردفتر کفیل و سردفتر اصیل هر دو متضامناً مسئول جبران خسارات زیان دیده خواهند بود. چنانچه جبران خسارت توسط سردفتر اصیل صورت گیرد او می‌تواند به سردفتر کفیل رجوع کند.

۴۷ - در موارد زیر دفترخانه تعطیل می‌شود:

۱ - در صورت فوت یا رسیدن سردفتر به سن بازنیستگی

۲ - ابطال پروانه وکالت یا الغاء حکم سردفتری

۳ - انقضای مدت اجاره سردفتری به موجب قانون فدرال (بند ۲ ماده ۳)

۴ - محرومیت از حرفه سردفتری به علت محکومیت کیفری

۵ - محرومیت از حرفه سردفتری به استناد ماده ۵۰ این قانون

۶ - انفال دائم از حرفه سردفتری به موجب رأی دادگاه انتظامی

۷ - تعطیل دائم دفترخانه توسط خود سردفتر

۴۸ - سردفتر می‌تواند هر زمانی که بخواهد از کار خود استعفاء کند. تقاضای (استعفاء) باید به صورت کتبی به رئیس دادگستری شهرستان مربوطه تسليم شود. تاریخ قبول استعفاء با تاریخ تقاضای معافیت مطابق خواهد بود.

۴۸ الف - سن بازنیستگی سردفتران هفتاد سال تمام می‌باشد.

۴۸ ب - سردفتر زن یا سردفتری که: ۱ - کودک کمتر از ۱۸ سال تحت ولایت یا تکفل خوبیش دارد.

۲ - هنگامی که پژوهش قانونی مراقبت از افراد دیگر را که تحت تکفل او هستند لازم بداند. در این صورت سرفشار می‌تواند با موافقت شورای نظارت کار خود را موقتاً تعطیل کند. مدت تعطیلی مطابق بند یک نباید از دوازده سال تجاوز کند.

ث ۴۸

۱ - در صورتی که سرفشار پیشنهاد خود را برای جلب موافقت مطابق ماده ۴۸ ب اعلام کند و قصد داشته باشد که به شغل خود در عرض یک سال و در همان محل برگردد، باید با او مطابق بندهای ۲ و ۳ ماده ۹۷ رفتار شود. ۲ - پس از انتصاب مجدد، چنانچه مراجعته به محل قبل از تعطیل در دو سال آینده مقدور نباشد بند ب ماده ۴۶ اعتبار خود را از دست نخواهد داد. و تعطیل مجدد کار مطابق بند ۱ نباید از سه سال تجاوز کند.

۴۹ - آثار ناشی از محاکومیت جزایی برای سرفشار و کارکنان دادگستری یک سال می‌باشد.

۵۰ - در موارد زیر سرفشار منفصل می‌شود:

۱ - هرگاه شرایط مذکور در ماده ۵ را از دست بدهد و یا از زمان صدور حکم انتصاب فاقد شرایط مزبور بوده باشد. در صورت تحقق هر یک از موارد فوق حکم انتصاب سرفشاری توسط مقام صالح قضایی شهرستان ابطال و یا باید استرداد شود.

۲ - هرگاه سرفشار از سوگند یاد کردن مخصوص اشتغال به سرفشاری مطابق ماده ۱۳ امتناع کند.

۳ - هرگاه به شغلی منافی شغل سرفشاری اشتغال یابد یا مطابق بندهای ۱ و ۳ ماده ۸ نتواند موافقت لازم و مقرر در بند ۳ ماده ۸ را تحصیل کند.

۴ - هنگامی که صلاحیت جهت ادامه اشتغال به حرفه سرفشاری از طرف مقام قضایی در حال رسیدگی است.

۵ - هر گاه سرفشار به موجب دستور قضایی از تصرف در اموال خود ممنوع شده است
(ممنوع المعامله)

۶ - هرگاه سرفشار برخلاف بند ۲ ماده ۸ به حرفه دیگری اشتغال ورزد و یا برخلاف

مقررات بندهای ۱ و ۲ ماده ۹۰ اشخاص دیگر را در فعالیت حرفه سردفتری شریک کند و یا به عنوان همکار در دفترخانه قرارداد همکاری بسته باشد.

۷ - هرگاه سردفتر به علت ناتوانی جسمی یا روحی و یا از کارافتادگی و یا به علت جنون خفیف به طور دائم از انجام وظایف خود ناتوان شود.

۸ - هرگاه به علت ضعف مدیریت توان اداره امور دفترخانه را نداشته و حقوق صاحبان حق را به مخاطره اندازد.

۹ - هرگاه با همکاران خود رفتار خارج از نزاکت داشته و مقررات مربوط به تنظیم استناد را رعایت نکند.

۱۰ - هرگاه بیمه‌های مقرر را برقرار نکند.

۴ - در مورد محرومیت از شغل به موجب شق ۷ بند ۱ در صورتی که برای حفظ حقوق سردفتر، کفیل تعیین می‌کنند کفیل باید از نظر آمادگی جسمانی توسط طبیب معاینه شود و اگر امتناع از همکاری کند مقرراتی ناظر به این امر وجود دارد که رئیس دادگاه شهرستان اعمال خواهد کرد. کفیل باید وکیل دادگستری یا یک سردفتر باشد. قاضی دادگاه شهرستان بر فعالیت‌های کفیل ناظر خواهد کرد.

۵۱ - هنگامی که دفترخانه تعطیل می‌شود و یا محل دفترخانه به مقر دادگاه شهرستان دیگر منتقل شود، دفاتر دفترخانه و استنادی که صادر کرده است تحت حفاظت دادگاه شهرستان قرار می‌گیرد.

۱ - مقام قضایی می‌تواند دفاتر را به یک دادگاه دیگر یا یک سردفتر دیگر تحويل دهد.
 مقررات بندهای ۲ و ۴ و ۵ ماده ۴۵ در این مورد لازمالتابع است. ۲ - مهر لاستیکی سردفتر مطابق بند ۱ توسط دادگاه معدوم می‌شود. ۳ - اگر سردفتری پس از تعطیل دفترخانه یا پس از تغییر محل دفترخانه مجدداً در همان حوزه که قبلًاً مقز او بوده است به سردفتری منصوب شود استناد و دفاتری که مطابق بند ۱ از او گرفته‌اند مجدداً به او مسترد خواهد شد. ۴ - اگر محل دفترخانه به حوزه قضایی دادگاهی که در همان شهرستان است منتقل شود دفترها و استناد همچنان در حفاظت دادگاه اول می‌ماند و مهر لاستیکی قبلی را

به او نمی‌دهند. ۵ - تسلیم استناد سرفتر به بایگانی ایالتی و یا امحای استناد سرفتر بستگی به نظر دادگاه شهرستان دارد. هنگامی که استناد سرفتر به بایگانی دولتی سپرده شده و یا هنگامی که این استناد در دفترخانه باشد، یا به موجب بندهای ۱ و ۲ برای محافظت به سرفتر دیگری سپرده شوند در این صورت سرفتر امین یا دادگاهی که در حوزه آن سرفتر استقرار دارد حسب مورد رونوشت استناد را براساس مقررات بندهای ۴ و ۵ ماده ۴۵ این قانون به متلاطه می‌دهند و مقررات بند ۳ ماده ۷۹۷ قانون مدنی نیز لازم‌الرعایه خواهد بود.

۵۲ - سرفتر با تعطیل دفترخانه اجازه و عنوان سرفتری را از دست می‌دهد و اجازه به کاربردن عنوان سرفتری را نخواهد داشت و در مقابل اسم سرفتر عنوان سرفتر نباید ذکر شود.

۲ - اگر سرفتری به علت رسیدن به سن بازنیستگی یا به علت محروم شدن از ادامه شغل و یا به علل دیگر از ادامه کار خود محروم شود مقام قضایی می‌تواند به سرفتر قبلی اجازه اشتغال دهد. عنوان سرفتری چون حق استعمال این عنوان از او سلب شده است دیگر نباید به کار رود و همین امر در مورد سرفتری که وکیل دادگستری می‌باشد نیز صادق است و این در صورتی است که او به علت محرومیت یا رسیدن به سن بازنیستگی از کار برکنار شده یا اینکه از کار خود کناره گرفته باشد که ممکن است شغل وکالت به او داده شده و به وکالت دادگستری منصوب شود. دادگاه شهرستان می‌تواند عنوان (سرفتر برکنار شده) را پس بگیرد و این در صورتی است که شرایط مندرج در بندهای ۵ و ۷ ماده ۴۷ یا شقوق ۱ تا ۸ بند ۱ ماده ۵۰ محقق شود. اگر در این موارد سرفتر قبلی را از سمت وکالت محروم نکرده باشند قبل از سلب این عنوان نظر سرفتر خواسته می‌شود. اگر سمت وکالت سرفتر را سلب نکرده باشند دیگر اجازه داشتن عنوان سرفتری خارج از خدمت مجاز نخواهد بود مشروط بر اینکه پس از سلب اجازه دیگر وکیل دادگستری نباشد یا دوباره نتوان او را به وکالت دادگستری منصوب کرد.

۵۳ - ۱ - اگر دفترخانه تعطیل شود یا سرفتر محل دفتر را تغییر بدهد سرفتر دیگری

که مقیم آن شهر باشد با موافقت مقام قضایی هنگامی می‌تواند به جای او منصوب شود که محل کار او در همان محل دفتر سردفتر قبلی بوده و نوعی رابطه صمیمانه بین کارکنان آن دفتر و این سردفتر وجود داشته باشد. با تقاضای سردفتر در مورد تعیین جانشین موافقت نمی‌شود هرگاه منافع ارباب رجوع در خطر باشد. ۲ - اعتبار اقدامات و یا کارهای حقوقی که با اجازه صورت گرفته است با تخلف از حکم بند ۱ این ماده از اعتبار نمی‌افتد.

۱ - شورای نظارت می‌تواند در موارد زیر سردفتر را موقتاً از کار خود منفصل کند.
 ۱ - هنگامی که دادگاه اطفال به مقامات شورای نظارت مطابق ماده ۶۴ قانون حفاظت اطفال در مورد امور حسی نظری داده باشد. ۲ - هنگامی که شرایط مقرر در ماده ۵۰ را موجود فرض کرده‌اند ولیکن در واقع موجود نیست. ۳ - وقتی که سردفتر بیش از دو ماه بدون موافقت شورای نظارت خارج از حوزه مأموریت دفتر خود اقامت کند.

۲ - سردفتری که در عین حال وکیل دادگستری نیز هست از طرف شورای محکمه انتظامی منفصل شود. هنگامی که برخلاف مقررات اخلاقی قانون وکالت فدرال رفتار کرده باشد، احکام مربوط به دادرسی انتظامی باید رعایت شود. هرگاه سردفتری که در عین حال وکیل نیز هست از کار خود به موجب حکم محکمه انتظامی منفصل شود، محکمه انتظامی می‌تواند ممنوعیت تعیین جانشین را به موجب ماده ۱۵۰ قانون فدرال وکالت درباره او اعمال کند در صورتیکه به موجب ماده ۹۷ تحت محکمه انتظامی باشد.

۴ - احکام انفصل موقت به موجب قانون در موارد ذیل اجراء می‌شود: ۱ - هرگاه درباره سردفتر بازپرس قرار بازداشت صادر کرده باشد تا زمانی که این قرار به قوت خود باقی است.
 ۲ - هرگاه سردفتری که وکیل دادگستری نیز هست به علت محرومیت از تعیین جانشین یا کفیل یا به موجب قانون مدنی یا به موجب قانون وکالت آلمان معلق شده باشد، در این صورت این انفصل تا زمانی که حکم تعلیق اعتبار دارد، ادامه خواهد داشت.

۳ - هنگامی که درباره سردفتری که در عین حال وکیل هم هست استرداد عنوان و یا اجازه برای وکالت، مطابق ماده ۱۶ قانون وکالت فدرال آلمان فوریت داشته باشد سردفتر

محلق می شود و این تعلیق تا ادامه تعقیب ادامه خواهد داشت.

۵ - مقررات مربوط به انفصل سرفتوان و احکام دادرسی انتظامی به اعتبار خود باقی است.

۵۵ - ۱ - در مورد انفصل، هنگامی که سرفتوان جانشین معین نکرده است، دادگاه شهرستان می تواند دفاتر و اسناد و همچنین مهر لاستیکی او را تا هنگامی که انفصل ادامه دارد تحت حفاظت خود قرار دهد. بندهای ۲ و ۴ و ۵ ماده ۴۵ ناظر به این مورد است. ۲ - سرفتوان می تواند در طول مدت انفصل به شغل دیگری که دارد بپردازد. تخلف سرفتوان اعمالی را که به موجب حکم سرفتوانی انجام داده است از اعتبار نمی اندازد ولی به موجب ماده ۲۳ سرفتوان دیگر نمی تواند وظایف سرفتوانی را انجام دهد.

۵۶ - ۱ - اگر سرفتوانی که منصوب شده، از کار خود منفصل شود، مقر دفتر او نیز تغییر می یابد یا اگر در مورد بندهای ۱ و ۲ ماده ۸ سرفتوانی منصوب شده تا کار دفتر را شخصاً انجام دهد باید به جای او معاون دیگری که واجد شرایط سرفتوانی باشد تعیین شود تا کار سرفتوان را بر عهده گیرد.

اگر سرفتوانی که وکیل نیز هست به علت تعطیلی دفترخانه از کار محروم شود در صورت لزوم می تواند برای تصفیه کارها تا مدت یک سال یک دفتریار تعیین کند. در موارد استثنایی این مهلت می تواند تا یک سال تمدید شود و در غمن سه ماه اول دفتریار مجاز است که خود سرفتوانی جداگانه داشته باشد. اگر دفتریاری منصوب شود او هم می تواند به عنوان دفتریار کارهای دفتر را انجام دهد. ۳ - اگر سرفتوان به موجب بند ۳ ماده ۴۸ کار خود را موقتاً کنار بگذارد یک دفتریار برای مدت یک سال برای او معین می شود. ۴ - اگر موقتاً سرفتوان از کار خود منفصل شود دفتریاری به جای او منصوب می شود و این در صورتی است که برای جانشینی سرفتوان واجد شرایط باشد. ۵ - معاون سرفتوان موظف است که کارهای بازرس دفتر را هم بر عهده گیرد.

۵۷ - ۱ - دفتریار اگر سرفتوان دستور دیگری نداده باشد،تابع مقررات مربوط به سرفتوان خواهد بود. ۲ - دفتریار توسط مقام قضایی پس از جلب نظر موافق کانون سرفتوان

منصوب می‌شود و اگر به عنوان سردفتر هنوز سوگند یاد نکرده باشد قبل از تصدی مقام خود باید در حضور رئیس محکمه شهرستان سوگند تصدی را یاد کند. بند ۲ ماده ۴۰ در این مورد لازم‌الاجرا می‌باشد.

۵۸ - دفتریار، استناد و دفاتر سردفتری را که به جای او منصوب شده است تحويل می‌گیرد و این در صورتی است که مدارک مربوط به کار و اوراق بهادر را هنگام انتساب دفتریار به دادگاه شهرستان تحويل نداده باشند و اگر تحويل داده باشد باید مدیر دفتر دادگاه به مدیر دفتر جدید تحويل دهد.

۲ - دفتریار باید کارهایی را که سردفتر شروع کرده است ادامه دهد. امور مالی دفترخانه اعم از درآمد و مخارج با دفتریار است، البته تا آنجا که در زمان تصدی او این مخارج ضروری باشد و موظف است مخارجی را که قبل از تصدی شغل دفتریاری وجود داشته و به حساب بدھی بابت مخارج پرداخته‌اند به حساب سردفتر بیاورد ۳ - در صورتی که مطالبه پرداخت مخارج به عهده یک سردفتر مستقل یا جانشین او باشد ولی دفتریار استناد مربوط به محاسبه مخارج را اعمال نکند، وظیفه سردفتر مزبور یا جانشین اوست که گزارشی را به موجب ماده ۱۵۶ تهیه و به سردفتر جدید تسليم کند. در این صورت سردفتر اخیر حق اعمال استناد معوقه را خواهد داشت، دفتریار باید استناد و دفاتری را که به موجب آن سردفتر گذشته مديون است، برای مشاهده در اختیار سردفتر جدید بگذارد.

۵۹ - دفتریار درآمد خود را به حساب سردفتر، در مقابل اجرت مناسب، می‌گذارد و کانون سردفتران اگر قرارداد دیگری با دفتریار منعقد نکرده باشد وجوه مزبور را ماهیانه حساب می‌کند و اگر دفتریار درآمد دفتر را به حساب کانون سردفتران نگذارد این حساب جزء حساب‌های معوقه به شمار می‌آید. ۲ - کانون سردفتران حق محاسبه یا حق توقیف اجرت دفتریار را تا حدی دارا است که این اجرت قابل ترهیب باشد یا اینکه ادعای خسارت از او به واسطه اعمالی که ناشی از تقصیر او است، باشد.

۳ - کانون سردفتران می‌تواند به طور کلی یا موردی تصمیماتی در مورد بندهای ۱ و ۲ مبنی بر تخفیف اتخاذ کند. بند ۲ در این مورد قابل اجرا نیست.

۶۰ - اضافه پرداختی‌های دفتریاران به کانون سردفتران، باید قبل از همه برای پرداخت

مخاج کارکنان و بازماندگان (وراث) آنها مصرف شود. اگر اضافه‌ای باقی بماند مطابق ترتیب مقرر در شق ۲ بند ۴ ماده ۶۷ این اضافی مصرف خواهد شد و اگر مشمول این قاعده کلی نباشد این مبلغ به کانون سرفتزان بر عیوبی گردد.

۶۱ - در مورد خسارات ناشی از تخلفات سرفتیر، کانون سرفتزان و سرفتیر مستولیت تضامنی دارند. در رابطه بین کانون سرفتزان و دفتیریار، فقط دفتیریار مسئول است. همین مسئله در مورد مستولیت سرفتزان مطابق مواد ۴۶ و ۱۹ (بند ۲) نیز وجود دارد و در مورد تخلف اداری جانشین یا معاون سرفتزان بندهای ۱ و ۲ و ۳ ماده ۱۹ اعمال می‌شود. حداقل مستولیت کانون سرفتزان در مورد پرداخت خسارات به اندازه حداقل مبلغ بیمه است. به موجب بند ۲ از مستولیت ناشی از بیمه ۲ - کانون سرفتزان و دفتیریار در مقابل زیان دیده مستولیت دارند که از طریق قرارداد بیمه خسارت را تأمین کنند و این مستولیت به موجب مواد ۱۹ و ۶۷ (بند ۳) مقرر شده است. دعواهای مربوط به مستولیت بیمه گر و همچنین دعواهای تقابل دفتیریار و سرفتزان باید میان خود آنها طرح شود. ۳ - دولت در مقابل تخلف اداری دفتیریار مستولیتی ندارد.

۶۲ - رسیدگی به دعواهای مالی میان کانون سرفتزان و دفتیریار که به تأمین خسارت و محاسبه ضمان ناشی از خسارت کار مربوط می‌شود در صلاحیت دادگاه شهرستان است و تعیین میزان خسارت، هرچه باشد، در صلاحیت دادگاه است.

۶۳ - ۱ - دفتیریار مکلف است که دفاتر اسناد دفترخانه را حفظ کند و برای ملاحظه ارباب رجوع در اختیار آنان بگذارد. ۲ - حق مراجعة شورای نظارت به اعتبار خود باقی است.

۶۴ - ۱ - دفتیریاری که به موجب بند ۱ ماده ۵ منصوب می‌شود، هنگامی کار او خاتمه می‌یابد که سرفتزان دیگری منصوب شود یا در صورتی که مدت ممنوعیت سرفتزان از کار سپری شود یا به موجب بندهای ۱ و ۲ ماده ۸ سرفتزانی که از کار خود برکنار شده است مجدداً به کار گماشته شود. قاضی دادگاه شهرستان می‌تواند حکم انتصاب را با دلایل معتبر لغو کند. ۲ - دفتیریار دفتری که به موجب بند ۲ ماده ۵ منصوب شده است پس از انقضای مدت مقرر در حکم انتصاب کار او خاتمه می‌یابد. در این مورد بند ۱ ماده ۳ معتبر خواهد بود. ۳ - اگر پس از خاتمه مأموریت دفتیریار، سرفتزان قبلی مجدداً کار خود را به

عهده بگیرد و یا سردفتر جدید به موجب بندهای ۱ و ۲ ماده ۵۱ استاد و دفاتر دفترخانه را تحويل بگیرد در این صورت سردفتر جدید کاری را که دفتریار شروع کرده است ادامه می‌دهد. پس از عهده‌دار شدن تصدی دفترخانه، سردفتر جدید مبالغ معوقه را وصول می‌کند و در مورد بدھکارانی که قبل از تصدی او مديون بوده‌اند موضوع وصول بدھی را به هیئت‌های مربوط به رسیدگی به امور دفتریاران حواله دهد. ۴ - دفتریاری که وجهه مزبور در تصرف اوست پس از خاتمه مأموریت به نام خود به کانون سردفتران تحويل دهد. مواد ۱۵۴ تا ۱۵۷ این مبلغ را معین می‌کند. کانون سردفتران می‌تواند به سردفتر جدید یا سردفتری که مجدداً به کار گماشته می‌شود مأموریت دهد که مطالبات باقی مانده را به حساب خود وصول کند.

ادامه دارد

